

Autisté potřebují kolektiv, chodí na

Sasov je místem, kde se organizace APLA-Vysočina věnuje lidem postiženým autismem. **Jak se dá s takovým hendikepem žít?** Čemu se autisté ve svém centru věnují?

JIHLAVA Když se řekne autismus, vybaví se většině lidí film Rain Man s Dustinem Hoffmannem v hlavní roli. I autisté však žijí mezi námi a většinou bychom je ani nepoznali. Těmto lidem se věnuje organizace APLA, kterou na Vysočině zastupuje Dagmar Zápotočná.

„APLA-Vysočina začala fungovat v roce 2004, když jsme se na Vysočině odštěpili od jihomoravské organizace. Bylo to z jednoho prostého důvodu, ne příliš se tady problematice autismu někdo věnoval, rozuměl jí a nějak systematicky ten problém posouval dál,“ zavzpomínala Zápotočná.

Sama vedoucí je matkou autistického dítěte. I proto se vrhla navzdory své profesi právnické,

do pomoci lidem, kteří mají stejné postižení. „Nejen v České republice, ale i v zahraničí se státi organizace pro postižené spíše věnovaly dětem. Dospělým s postižením moc ne. Intenzivně jsme se proto zaměřili na projekt vybudování centra pro autistické osoby a v roce 2008 jsme jej po dlouhých přípravách i otevřeli. Nebylo určeno jen osobám s autismem, ale i pro lidi s mentálním a kombinovaným postižením,“ vykreslila Zápotočná.

V centru v Jihlavě-Sasově jsou klientům poskytovány služby denního stacionáře a sociální rehabilitace. Jde o nabídku každodenních činností, které smysluplně a kvalitně vyplňují čas postiženým lidem. V centru se věnují také odbornému poradenství

Hlavně kolektiv Autisté potřebují společnost a také patřičnou činnost. Třeba pletení košíků. 2x foto: Jaroslav Šnajdr, MF DNES

převážně v oblasti vzdělávání. „Vzdělávání je velice důležité i u autistů. To, co se opomene v dětském a školním věku, se jen stěží dohání v dospělosti. Tuto oblast se snažíme výrazně podporovat, ačkoli sami žádnou školu neprovozujeme,“ řekla vedoucí.

Nikdy nedokončí školu

U vzdělávání však Dagmar Zápotočná vidí ještě úskalí. Ne všichni učitelé dokážou s autistickými dětmi pracovat. „Setkáváme se také se stesky úspěšných učitelů autistických žáků, že jsou perzekvováni ze strany svých kolegů. Přitom právě začleňování dětí s autismem do běžného kolektivu je nesmírně důležité,“ posteskla si Zápotočná.

Vedoucí ví, o čem mluví, jí samotné bylo sděleno, že její syn nebude schopen se vzdělávat a nějak se profesně profilovat. Dnes mladík studuje běžnou střední školu, věnuje se výtvarnému oboru a je velmi komunikativní a úspěšný.

INZERCE

Rozhodněte, kam vloží ČEZ půl milionu korun na Vysočině a jižní Moravě

Nemocnice Třebíč může nabídnout svým pacientům ještě kvalitnější péči při chirurgických výkonech i léčbě dlouhodobě nemocných. Zdravotníkům pomůže tzv. harmonický skalpel, který doposud nemocnici chyběl. „Pro pacienta znamená operace tímto přístrojem menší tepelné poškození tkání, minimální krevní ztráty, zkrácení doby pod narkózou, rychlé hojení ran a tedy i kratší rekonvalescenci,“ vyjmenovává výhody speciálního zařízení primář chirurgie Lubomír Novotný. Změnu zaznamená také trebičská LDN, ve které moderní polohovatelná lůžka nahradí opotřebovaný desítky let starý nábytek. „Většina našich pacientů stráví na našem oddělení delší čas, a proto jsou základem kvalitní péče moderní nemocniční lůžka. Přinášejí nejen pohodlí pacientům, ale ulehčují i fyzicky namáhavou práci zdravotníkům při péči o částečně nebo zcela nepohyblivé osoby,“ vysvětluje přínos nového vybavení primář léčebny Nabil Ahmadi. Léčebna zakoupí 12 polohovacích lůžek, které doplní několik moderních postelí zakoupených v předchozích letech.

Pro podporu trebičské nemocnici hlasovala veřejnost v předloňské a loňské anketě

Skupiny ČEZ „Vaše volba“. Moderní vybavení trebičské nemocnice obdrželo nejvíce hlasů mezi jinými vybranými projekty z Vysočiny. Za vítězství v obou ročnících soutěže získala Nemocnice Třebíč příspěvek v celkové hodnotě 1.000.000 Kč od Nadace ČEZ. „Velice nás těší tak velký zájem veřejnosti. Je vidět, že lidského zdraví si naše společnost váží nejvíce,“ hodnotí výsledek ankety ředitel nemocnice, Leoš Dostál.

Anketa Skupiny ČEZ „Vaše volba“ umožňuje lidem ve všech regionech ČR hlasovat pro nejužitečnější projekt z oblasti školství, zdravotnictví, vzdělávání, kultury, sportu včetně pomoci lidem se zdravotním handicapem nebo sociálně slabším osobám. „Vaše volba pokračuje také letos, hlasovat lze od 26. 3. do 31. 10. 2012 na webu www.cezregiony.cz nebo vyplněním anketních lístků na vybraných místech v regionech ČR,“ vysvětluje Bohdana Horáčková, místopředsdkyně správní rady Nadace ČEZ.

V celé republice se na sedm charitativních projektů rozdělilo 3 500 000 Kč. Oproti minulému roku se počet hlasů v letošní anketě ztrojnásobil na téměř 30 000.

JE Dukovany

koncerty, hokejové zápasy i kuželky

Sociální služby, které organizace APLA-Vysočina nabízí, jsou omezeny od sedmi do čtyřiceti let v případě stacionáře a sociální rehabilitace, a pětadesátí roky věku u poradenství. Klienti se do péče APLA-Vysočina dostávají často díky svým rodičům, lékařům, internetu či jinou cestou. Zvláště u dětí je podle Dagmar Zápotočné velmi důležité a zároveň obtížné rozeznat, že se jedná o autismus.

Velmi pohledné děti s autismem

„Děti zpravidla nevykazují fyzické odklony od normálu, naopak bych řekla, že autistické děti vypadají zdravě a mohou být velmi pohledné. Obtížné se rozklíčovávalo to, že trpí autismem. Je dobré všimnout si již v raném věku, zda dítě ukazuje na předměty, reaguje na oslovení, zda si běžně hraje. Toto mohou být první varovné signály,“ popsala Zápotočná.

Pokud se děti či dospělí dosta-

Mezi svými Ředitelka jihlavské organizace APLA-Vysočina Dagmar Zápotočná na snímku s některými klienty. Ti mohou do centra jezdit každý den. O program mají postaráno.

nou do centra APLA-Vysočina, mohou zde každý den navštěvovat stacionář či sociální rehabilitaci v Jihlavě-Sasově. Podle Zá-

potočné to klientům ohromně pomáhá.

„Zapojují se zde do každodenních smysluplných činností.

Svou energii uplatňují v rámci strukturovaného programu. Lidé s autismem potřebují řád a ten tu mají. Takže třeba uklízeji

stáje, starají se o zvířata, tvoří z přírodních materiálů, cestují a stále se vzdělávají. Podařilo se nám také získat pro spolupráci vedení koupaliště Vodní ráj, kde naši klienti vypomáhají. Jsme za to velmi rádi, je to přínosné,“ uvedla Dagmar Zápotočná.

Hurá na kuželky, hokej nebo koncert

Podle Zápotočné je důležité, aby se autisté přiliš nestraničili ostatních lidí. „Snažíme se dopřát jim běžnou zábavu. S mladíky chodíme fandit na zápasy jihlavské Dukly, hrajeme kuželky, s nimiž se dokonce dostali do amatérské kuželkářské ligy, navštěvujeme koncerty a další akce.“

Jeden klient se prý díky tomu, že začal zkoumat články o hokejistech Dukly, naučil číst.

Práce s autisty je dlouhodobý proces, v Jihlavě jsou v něm úspěšní. Organizaci APLA-Vysočina podporuje kraj, město i firmy. Významným partnerem je Bosch. **Andrea Bartůňková**

INZERCE

Sto dnů života na Stříbrných Terasách

Stovku dní a nocí už poskytuje Domov seniorů Stříbrné Terasy v Jihlavě péči lidem, kteří se bez ní pro své stáří, zdravotní stav či sociální situaci neobejdou. Stodenní dobu hájení zároveň obvykle poskytuje společnost politikům, aby měli čas ukázat, jak se postaví k zadání.

Tým Domova seniorů Stříbrné Terasy o.p.s. dostal vloni za úkol zprovoznit ve spolupráci s Corbadou a.s. nové sociální pobytové zařízení pro seniory v areálu bývalé Tesly. Jak se tedy za tu pomyslnou ochrannou lhůtu od zahájení činnosti 22. listopadu 2011 předvedl?

Co se povedlo: V současnosti už obývá 31 dvoulůžkových a 13 jednolůžkových pokojů Domova seniorů 50 žen a 12 mužů. 19 z nich je plně imobilních, 22 se pohybuje jen s pomocí. Průměrný věk obyvatel je 84,3 let, nejstaršímu 98. O jejich potřeby a pohodlí se stará celkem 43 zaměstnanců. Všech 8 zdravotních sester a 16 pečovatelských v přímé péči splňují požadavek odborného vzdělání, které i nadále průběžně zvyšují formou školení a seminářů. Zdravotní kondici pomáhá klientům zlepšovat fyzioterapeut, duševní 3 sociálně-aktivizační pracovnice.

Tolik statistika čísel, ale protože naši práci vnímáme především jako službu lidem, považujeme za důležitější, zda a jak naše zařízení funguje. Ve velmi krátkém čase se podařilo při zkušebním běhu i přímo za chodu vyladit metodiku péče a naučit se ji poskytovat v nových podmínkách. Prakticky ze dne na den se rozbehly podpůrné služby: úklidový servis, smluvní i vlastní prádelna a podle slov klientů nejcitlivější místo každého pobytového zařízení, tedy kuchyně. Také sociální činnosti odstartovaly

velmi aktivně. Děvčata s klienty denně pečou, vyšívají, malují nebo zpívají, hrají různé hry. Každou středu promítají velkoplošně Film na přání. Seniori se mohou nechat ostříhat nebo udělat pedikúru na pokoji. V naší knihovně si mohou půjčovat knihy a cd, po domluvě si i povídat s příbuznými na dálku prostřednictvím internetu. S jihlavskou knihovnou

plánujeme využití literatury na zvukových nosičích. Vystupují u nás umělecké soubory, oslovili jsme také ekumenické shromáždění zástupců jihlavských církví a nabídli jim k využití duchovního prostor naší kaple.

Protože pohodlí klientů není představitelné bez

organizačních předpokladů, je nutno zhodnotit i tu skrytou práci. Podařilo se nám nastavit pravidla přijímání klientů tak, abychom transparentně dodrželi požadavky zákonů i závazek vůči Městu Jihlava. V duchu legislativy vytváříme a naplňujeme standardy sociální služby. Nastavili jsme ekonomiku, ustanovili si vnitřní předpisy i pravidla pro chod zařízení. Velké úsilí stála inventarizace majetku. Podle předpokladů se vyvíjí spolupráce s Městem Jihlava i Krajem Vysočina, zřejmě i se zdravotními pojišťovnami. Spokojenost státních orgánů snad dokládají výsledky dvou kontrol, které neshledaly pochybení. Vyzkoušeli jsme už i systém ochrany pro případ požáru či narušení objektu, aby se naši klienti cítili v bezpečí. Hodně jsme se věnovali personální práci, takže podle ohlasů lze usuzovat, že se nám podařilo vytvořit uvnitř domova příjemné prostředí s přátelskou atmosférou.

Co nás po stodenní lhůtě ještě bolí? Trochu nám komplikují život drobné závady a nedodělky, dětské nemoci každé novostavby. S těmi se postupně za vydatné pomoci Corbady a.s. vypořádáváme. Větší problém představuje absence smluvního lékaře, který by se ujal našich klientů. „Seniorští pacienti, kteří každou ambulanci nejvíc zatěžují zvýšenými náklady, jsou v současnosti pro zavedení praktiky nezajímaví. Jednání s lékařem každého klienta zvlášť nás i přes jejich vstřícnost vysílaje. Ale i tady už se snad blýská na časy. Když vše dobře dopadne, budeme mít od dubna paní doktorku“ potvrdil ředitel DSST Bc. Jiří Vondráček.

Petr Kubíček
vedoucí provozního úseku